

INKASSONÄMNDEN

Uttalande

den 15 februari 2001

Dnr 8/2000

Anmälare och gäldenär: En konsument

Borgenär: AB Varbergs Finans
Box 1143
432 15 Varberg

Frågeställning: Indrivning av preskriberad fordran

Bakgrund

AB Varbergs Finans (bolaget) har sökt utmätning hos anmälaren på grund av ett slutbevis som utfärdades 1981-04-07 i mål om betalningsföreläggande. Ansökningen avsåg 7 460 kr i kapital samt 335 kr i processkostnad och 500 kr i grundavgift, tillhoppa 8 295 kr. Kronofogdemyndighetens underrättelse till gäldenären om ansökningen är daterad 2000-05-11.

Anmälaren har uppgivit att han - innan han mottog kronofogdemyndighetens underrättelse - inte hört från bolaget på över 20 år och att han inte vet vad saken gäller. Anmälaren har gjort gällande att fordringen måste vara preskriberad.

Bolaget har meddelat att det 1999-12-10 förvärvade ett antal fordringar från Ellos AB, bland dem den nu aktuella fordringen och att överlåtaren i överlåtelseavtalet utfäste att fordringarna "hade laga grund", varmed enligt bolaget avsågs bl.a. att fordringarna inte var preskriberade. Bolaget har vidare angivit att överlåtaren var skyldig att - om det skulle visa sig att någon av de överlåtna fordringarna ändå var preskriberad - återförvärva sådan fordran och att återbetala köpeskillingen för den.

Vidare har bolaget uppgivit att denuntiation om överlåtelsen översändes till anmälaren genom brev 1999-12-10 till den adress som anmälaren själv angivit för Inkassonämnden och att en handläggare hos bolaget kontaktade anmälaren per telefon 2000-03-28 och 2000-05-02. Därutöver har bolaget uppgivit att anmälaren erlagt delbetalning genom kronofogdemyndigheten 1991-12-16 med 6 300 kr och 1992-03-24 med 1 551 kr samt för sin del hävdade att fordringen inte var preskriberad vid de två ovan angivna telefonsamtalen.

Inkassonämndens bedömning

Den aktuella fordringen synes utgöra en sådan näringsidkares fordran mot konsument för vilken preskriptionstiden är tre år. För att fordringen inte skall vara

---

Box 14038, 104 40 Stockholm

Telefon: 08-661 12 32 • Fax: 08-662 76 12 • E-post: info@svenska-inkassoforeningen.se

INKASSONÄMNDEN

---

preskriberad krävs därför att preskriptionsavbrott skett minst vart tredje år. Högsta Domstolen har i NJA 1996:809 slagit fast att bevisbördan för att preskriptionsavbrott skett åvilar borgenären. Det är dock inte nämndens uppgift att avgöra huruvida den aktuella fordringen var preskriberad då ansöknings om utmätning gavs in. Ärendet föranleder emellertid nämnden att pröva vad som gäller i inkassoverksamhet från etiska utgångspunkter med avseende på indrivning av preskriberad fordran mot konsument.

Inför denna prövning noterar Inkassonämnden att preskription innebär att borgenären förlorar rätten att kräva ut sin fordran. Frågan om en fordran är preskriberad bevakas dock inte självmant av myndigheter. För att myndigheter skall kunna beakta frågan krävs i stället att gäldenären gör en preskriptionsinvändning.

Preskription hindrar dock inte att fordringen, under vissa förutsättningar, används till kvittning och inskränker inte heller borgenärens rätt att ta i anspråk panträtt eller retentionsrätt som gäller till säkerhet för fordringen. Preskription innebär således ändå inte att fordringen skulle utslockna. En gäldenär kan vidare välja att betala även om fordringen är preskriberad. En sådan betalning är inte att anse som en benefik rättshandling.

Inkassonämnden anser att god etik i inkassoverksamhet kräver att borgenären eller inkassoombud prövar fordringen innan inkassoåtgärd vidtas. Det får anses rimligt att prövningen av fordringen utformas med beaktande av att inkassoverksamhet, vilken - som i förevarande fall - avser många fordringar, är en masshantering som gör det befogat att upprätthålla ett skäligt effektivitetskrav. Detta är typiskt sett till fördel både för borgenärer och gäldenärer. Inkassonämnden anser därför att i sådana fall kan den prövning, som skall föregå en inkassoåtgärd, göras mer översiktlig med särskilt beaktande av äldre fordringar men utan krav på djupgående granskning av varje särskilt fall. Vad särskilt avser preskription av en överlåten fordran kan prövningen ske bl.a. genom att förvärvaren förvissas sig om att preskriptionen bevakats av överlåtaren.

Om borgenären eller ett inkassoombud vid en sådan prövning eller i annat sammanhang skulle finna att en fordran mot konsument faktiskt är preskriberad anser Inkassonämnden att det strider mot god etik i inkassoverksamhet att söka framtvunga betalning vare sig genom att ansöka om rättslig åtgärd eller på något annat sätt. Detta gäller dock inte åtgärd som avser sådan kvittning eller sådant ianspråktagande av panträtt eller retentionsrätt som kan ske även för preskriberad fordran.

Om det, utan att en borgenär eller ett inkassoombud kunnat konstatera att en fordran faktiskt är preskriberad, ändå framkommer sådana omständigheter som ger skäl ifrågasätta att fordringen kan vara preskriberad kräver god etik att en rimlig undersökning görs för att skapa klarhet i den frågan innan någon åtgärd vidtas för att uppnå betalning.

Mot bakgrund av vad sålunda anförts anser Inkassonämnden, såvitt avser den i ärendet påtalade ansöknings om utmätning, att redan slutbevisets ålder vid en översiktlig granskning av den överlåtna fordringsstocken borde ha föranlett Varbergs Finans att beakta möjligheten av att fordringen kunde vara preskriberad. Det är därvid inte tillräckligt vare sig att en överlåtare garanterar att fordringen har "laga grund", eller att överlåtaren åtager sig att återförvärva fordringen om den skulle

INKASSONÄMNDEN

---

sakna "laga grund". Därför borde bolaget, innan ansökningen om utmätning gavs in, ha sökt utreda frågan om fordringen var preskriberad. Om utredningen visat att fordringen var det borde bolaget ha avstått från att ansöka om utmätning.

Med detta uttalande avslutar nämnden handläggningen av ärendet.

* * *

Detta uttalande har avgivits enhälligt av ordföranden Lennart Groll samt ledamöterna Mats Bendrik, Sveriges advokatsamfund, Tom Ekelund, Finansbolagens Förening, Charlotte Strandberg, Svenska Inkassoföreningen, och Robert Vikström, Svenska Bankföreningen.

Inkassonämnden

/Lennart Groll/
Ordförande

/Hans Wahrolén/
Sekreterare